NOTES ON ENGLISH ETYMOLOGY.

શબ્દોના જૂદા જૂદા ઉપયોગો પ્રમાણે તેઓના છે. કેટલાક શબ્દો પ્રાણી, પદાર્થ વગેરે બતાવવાને છે, તેઓને "NOUNS" કહેછે; જેમકે *fire, water*, વળી કેટલાક, પ્રાણી, પદાર્થ વિશે કંઈ કહેવાને વપરાય છે તેન "VERB" કહેછે; જેમકે, Fire *burns*, Man *speaks*. કુલ્લે શબ્દોના આઠ વર્ગો છે તેને PARTS OF SPEECH કહેછે.

Noun, Adjective, Pronoun, Verb, Adverb, Preposition, Conjunction, Interjection.

THE NOUN.

1. A NOUN is a word which is used as the name of some thing (પ્રાણી પદાર્થ વગેરે ઓળખવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ "નામ"); as fire, water, Bombay, Sorabji.

નામ બે જાતનાં છે, Proper Nouns and Common Nouns.

I. Proper Nouns are such as denote only one person or thing of a kind. (એકજ પુરૂષ અથવા એક જાતની એકજ વસ્તુ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ Proper Noun. (વિશેષનામ.) જેમકે, Gopal, the Tapti, the Himalayas, Surat.

II. Common Nouns are names which can be, given to any thing of a kind. જે શબ્દ એક વર્ગના પ્રત્યેકને લાગુ પડે તેનું નામ Common Noun (સામાન્ય નામ).

વળી Common Nouns બે જાતનાં છે. *Collective* Nouns and *Abstract* Nouns. A Collective Noun denotes a number of persons or things forming one body. જે શબ્દ પુરૂષ અથવા વસ્તુઓનો સમુદાય બતાવે તે

·oun (સમુદાયવાચક) નામ કહેછે;
an *army*, a *class*. Abstract Nouns
, not of objects but of ideas. *i. e.* names of
s *whiteness*, *blackness*; names of states or
·ns of things, as, *life, death, time*; names of
·ons and powers of the mind; as, *love, jealousy*;
·ames of actions or processes; as *reading, writing*;
names of arts and sciences; as, *poetry, astronomy*,
જે નામો પ્રાણી પદાર્થ ન બતાવતાં તેઓમાં રહેલા ગુણ, સ્થીતિ, મનોવિકાર, ક્રિયા વગેરે બતાવે તેને Abstract (ભાવવાચક) નામ કહેછે.

અંગ્રેજીમાં નામને Gender (જાતિ), Number (વચન) અને Case (વિભક્તિ) લાગે છે.

GENDER.

Gender બણ છે: Masculine (નરજાતિ) અને Feminine (નારીજાતિ). પુરૂષના નામની જાતિને Masculine Gender કહેછે, જેમકે, *man*; and સ્ત્રીના નામની જાતિને Feminine Gender કહેછે; જેમકે; *woman*. નિર્જીવ વસ્તુના નામને Neuter Gender કહેછે; જેમકે, *water, house*. જે નામ નર તથા નારીને લાગુ પડે તે Common Gender નાં હોયછે: જેમકે, *Parent*.

Gender દર્શાવવાની ત્રણ રીતછે, (૧) જુદા શબ્દથી: જેમકે, *Dog* (masc.), *bitch* (fem.); *Cock* (masc.), *hen* (fem.); (૨) પ્રત્યય લગાડવાથી: જેમકે *Tiger*, (masc), *Tigress*, (fem.); *Negro* (masc.) Negress, (fem.); (૩) શબ્દની અંતે અથવા આદિએં શબ્દ મૂકયાથી, જેમકે, *He-goat* (masc.), *She-goat*, (fem.); *Peacock* (masc.), Peahen (fem.)

NUMBER.

Number (વચન) બે છે; Singular (એકવચન) અને Plural (બહુ વચન). એક પદાર્થ કે એક પ્રાણી દેખાડનારૂ શબ્દ Singularના અને એક કરતાં વધારે વિષય દેખાડનાર

Plural ના કેહેવાય છે.

સામાન્ય નિયમ.—એક વચનના નામને s લગાડયાથી તેનું બહુવચન થાયછે. જેમકે, Book, Books; Pen, Pens.

ખાસ નિયમો.— (૧) જે નામોને છેડે s, sh, ch (ચ), x, અથવા o આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો *es* ઉમેરવો; જેમકે, ass, ass*es*; bush, bush*es*; watch, watch*es*, (પણ monarch monarch*s*); box, box*es*; hero, hero*es*. (૨). જે નામોને છેડે f અથવા fe આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો f અથવા fe કહાડી નાખી તેની જગોએ *ves* મૂકવો; જેમકે, wife, wi*ves*; leaf, lea*ves*; (૩). જે નામોને છેડે y આવે અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો y નો *ies* થાયછે અને સ્વર હોય તો માત્ર *s* લાગેછે; જેમકે country, countr*ies*; day, day*s*.

કેટલાંક નામોનાં બહુવચન અનિયમિત રીતે થાયછે. જેમકે, m*a*n, m*e*n; wom*a*n, wom*e*n; child, child*ren*; ox, ox*en*; f*oo*t, f*ee*t; t*oo*th, t*ee*th; g*oo*se, g*ee*se; mouse, mice; louse, lice; penny, pennies (સિક્કા), pence (એકંદર કિમ્મત); brother, brothers (સગા ભાઈઓ) brethren (એક મંડળીનાં માણસો). die, dies (સિક્કાપાડવાને) dice (પાસા); genius, geniuses (વિદ્વાન પુરૂષો) genii (ભુત); index, indexes (અનુક્રમણિકા) indices (ઘાતચિન્હ); pea, peas (છુટાદાણા), pease (એકંદરદાણો); fish, fish (જાત), fishes (સંખ્યા).

કેટલાંક નામો બન્ને વચનમાં એકજ રૂપે રહેછે; જેમકે, Sheep, deer, swine, species.

CASE.

Case shows the relation of a noun to other words. નામનો બીજા શબ્દો સાથે (પ્રત્યયસહિત કે પ્રત્યયરહિત) જે સમ્બન્ધ તેને Case (વિભક્તિ) કહેછે.

અંગ્રેજી નામોને મુખ્ય ત્રણ વિભક્તિ હોય છે; the

Nominative, Possessive અથવા Genitive, અને Objective અથવા Accusative.

Nominative કર્તા અથવા ક્રિયાનો કરનાર બતાવેછે. જેમકે *Gopal* reads. વાક્યમાં કર્તા શોધી કહાડવો હોય તો ક્રિયાપદને "કોણ" અથવા "શું" એ સવાલ પૂછવો અને જે જવાબ આવે તે કર્તા. કોણ વાંચેછે ? જવાબ Gopal.

Possessive case સમ્બન્ધ બતાવેછે; જેમકે, Gopal's book અહિયાં "Gopal's" એ છઠ્ઠી વિભક્તિ છે.

Objective case કર્મ અથવા કોઇને કંઇ કીધેલું હોય તે બતાવેછે; જેમકે Gopal eats *Mangoes.*

કર્મ શોધી કહાડવાને ક્રિયાપદની પેહેલાં "કોને" અથવા શું" સવાલ પૂછવો; જેમકે, શું ખાય છે? જવાબ mangoes.

અંગ્રેજીમાં Nominative અને Objective નાં એકજ રૂપ છે એટલે તેઓને કોઇપણ પ્રત્યય લાગતો નથી. પણ Possessive કેઇસ નામને 's (એપોસ્ટ્રોફ્રિ એસ) લગાડયાથી થાય છે. જ્યારે બહુવચનને છેડે s હોય ત્યારે માત્ર એપોસ્ટ્રોફ્રિ લગાડવો; જેમકે, Books': પણ જ્યારે નામના બહુવચનમાં s હોતો નથી ત્યારે 's (એપોસ્ટ્રોફ્રિ એસ) લગાડવો; જેમકે men's.

ગુજરાતીમાં જેને "સંબોધન" કહેછે તેને અંગ્રેજીમાં Vocative અથવા Case of Address કહેછે, જેમકે Gopal, come. અહીયાં ગોપાળને Vocative case છે. Bring me a book; આ વાક્યમાં Bring શબ્દને બે કર્મછે. Direct (ઉપસ્થકર્મ) અને in direct (અનુપસ્થકર્મ). Direct object ને objective case કેહેછે અને Indirect object ને Dative case કેહેછે. ઊપલા વાક્યમાં "book" એ Direct object છે, અને "me" એ Indirect object છે. એટલે જેનું બીજું રૂપ કરતાં જેને "to" લાગે તે Indirect, જેમકે, Bring a book *to* me.

THE ADJECTIVE.

An Adjective (વિશેષણ) is a word used with a Noun to describe something: નામનો ગુણ બતાવવાને અથવા તેના અર્થમાં કંઇ વિશેષ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરવામાં આવેછે તેને વિશેષણ કહેછે. as, *red* roses; *twenty* boys; *some* milk.

Adjectives ત્રણ પ્રકારનાં છે:— (1) Adjectives of QUALITY: as *good, bad*; (2) Adjectives of QUANTITY: as *much, little, some*; (3) NUMERAL Adjectives: as, *one, two, few*. NUMERAL Adjectives (સંખ્યાવાચક) ના ત્રણ ઉપવર્ગછે:-DEFINITE, INDEFINITE, અને DISTRIBUTIVE. જે સંખ્યાવાચક વિશેષણ ચોકસ સંખ્યા બતાવે તેને Definite Numeral Adjective કહેછે. તેમાં "કેટલા" એ શબ્દનો જવાબ આપે તેને CARDINAL Definite Numeral કહેછે; જેમકે, I saw *five* horses; અને "કેટલામો" એનો જે જવાબ દે તેને ORDINAL Definite Numeral Adjective કહેછે; જેમકે, Let the *fifth* boy come. INDEFINITE Numeral Adjective ચોકસ સંખ્યા બતાવતું નથી. જેમકે, *all, any, certain, few, many, much, more, most, no, none, other, several, some, &c.* DISTRIBUTIVE Numeral Adjective પૃથક સંખ્યા બતાવે છે: જેમકે, *each, every, either, neither.*

This, that, yon, અને *yonder* એટલાને DEMONSTRATIVE Adjectives કહેછે.

A, An એને INDEFINITE Articles કહેછે, અને *The* ને DEFINITE Article કહેછે.

RULES OF COMPARISON.

Adjectives ને તુલના દર્શક ત્રણ Degree હોયછે. જે વશેષણમાં ફેરફાર થયા વિના અસલ રૂપેજ રહેછે તેને

POSITIVE Degree નું વિશેષણ કહેછે, જેમકે, *good, bad;* જ્યારે બે વચ્ચે મુકાબલો હોય ત્યારે COMPARATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને–er ઊમેરવાથી થાય છે, જેમકે, *sweet, sweeter;* અને બે કરતાં વધારે વચ્ચે મુકાબલો હોય ત્યારે SUPERLATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને–est ઊમેરવાથી થાય છે; જેમકે, *sweet, sweetest.*

જ્યારે વિશેષણને અંતે એકજ વ્યંજન હોય અને તેની પૂર્વે એકજ સ્વર હોય ત્યારે છેલ્લો વ્યંજન બેવડાય છે, જેમકે, *hot, hotter, hottest*; પણ જો તેને છેડે બે વ્યંજન આવે અથવા અંત્ય વ્યંજનની પૂર્વે બે સ્વર હોય તો અંત્ય વ્યંજન બેવડાતો નથી: જેમકે, *thick, thicker, thickest; weak, weaker,* weakest. જ્યારે વિશેષણને છેડે *e* હોય ત્યારે માત્ર *–r*, અને *–st* લાગેછે; જેમકે, *brave, braver; bravest.*

જે વિશેષણને અંતે *y* હોય અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો –er અને –est લગાડતાં *y* નો *i* થાયછે; જેમકે, *dry,* drier driest; પણ જો સ્વર હોય તો *y* નો *i* થતો નથી: જેમકે, *gay, gayer, gayest.*

બે કરતાં વધારે Syllable નાં વિશેષણો અને બે Syllable નાં ઘણાં વિશેષણોને *-er* ને બદલે *more* અને *less* અને *–est* ને બદલે *most* અને *least* લગડાય છે: જેમકે, beautiful, *more* beautiful, *most* beautiful; diligent, *less* diligent, *least* diligent.

બે Syllable નાં વિશેષણો જેને છેડે *e, ow,* અથવા *y* આવે તેની Degrees એક Syllable નાં વિશેષણ તરીકે બતાવવી; જેમકે able, able*r* able*st*; narrow, narrow*er*, narrow*est*; happy, happi*er*, happi*est.*

કેટલાંક વિશેષણોની Degrees અનિમિયત રીતે બતાવાય છે; જેમકે, *good, better, best; bad, evil, ill* એ ત્રણની

worse, worst; little, less, least; much, many એની *more, most; late, later* or *latter,* અને *latest* or *last. near, nearer, nearest* or *next; old, older* અથવા *elder, oldest* અથવા *eldest; fore, former, foremost* અથવા *first; far, farther,* અને *farthest.*

THE PRONOUN:

A Pronoun is a word which stands for a Noun. નામને બદલે જે શબ્દ વપરાય તેને Pronoun કહેછે. Pronouns છ જાતીનાં છે.

(1) Personal Pronouns (પુરૂષવાચક) *I, thou, he, she, it* અને તેનાં રૂપો; (2) Reflexive અથવા Reflective Pronouns (સ્વવાચક) જ્યારે પોતાને માટે કંઈ ક્રિયા કરવી હોય ત્યારે એ સર્વનામ વપરાય છે: *myself, thyself yourself, himself, herself, itself, ourselves, yourselves themselves, oneself.* (3) Demonstrative (દર્શક) *this that,* pl. *these, those.* ખરૂં જોતાં એ વિશેષણો છે પણ સર્વનામ તરીકે પણ વપરાય છે. (4) Interrogative Pronouns (પ્રશ્નાર્થ) સવાલ પૂછવાના કામમાં આવે છે; *who? which? what?* (5) Relative (તત્પદાપેક્ષક) Pronouns અગાઉ નામ ગયું હોય તેની સાથે સમ્બન્ધ દર્શાવે છે તે એવી રીતે કે બે વાક્યોનું એક વાક્ય થઈ જાય. We love those *who* love us: તેઓ *who, which that* અને *what* અને તેઓના Compounds, *whoso, whosoever, whatsoever,* &c., છે. *Who* પુરૂષને માટે, *which* પ્રાણી અને નિર્જીવ પદાર્થોને માટે અને *that* પુરૂષ અને પદાર્થ બન્નેને માટે વપરાય છે. what એ *that which* ની બરાબર છે. *What* (= that which) I have written, is good. કોઈ વખત *as* Relative તરીકે વપરાય છે, જેમકે This is the same *as*

that. (6) Indefinite (અનિશ્ચિત) Pronouns: *one, none, somebody, nobody, aught, naught, each, either, neither, other, another,* the *same, such* એ બધાં જ્યારે એકલાં વપરાય છે ત્યારે એને Pronouns કહે છે અને એની સાથે નામ આવે ત્યારે એને Adjectives કહે છે.

THE VERB.

A VERB is a word which declares something. જે શબ્દ વડે આપણે કંઈ કહી શકીએ એટલે જે શબ્દ વડે "કોઈ શું કરેછે" "શું છે" અથવા "શું થાયછે" એ મતલબ, નું કંઈ બતાવી શકીએ તેને "ક્રિયાપદ" કહેછે; જેમકે; The boy *runs*; the sun *shines*; the earth *is* round.

ક્રિયાપદ બે પ્રકાર નાં છે; TRANSITIVE, (સકર્મક; અને INTRANSITIVE (અકર્મક). A TRANSITIVE Verb denotes action passing from the doer to an object: કર્તાની ક્રિયા કર્તાને લાગુ પડી કોઈ બીજા. શબ્દ કર્મ) ને લાગૂપડે ત્યારે તેને "સકર્મક" ક્રિયાપદ કહેછે। જેમકે, Gopal *eats* mangoes. An INTRANSITIVE verb expresses an action that does not go beyond the doer: કર્તાની ક્રિયા કર્તામાં રહીને કોઈ બીજા શબ્દને લાગુ પડતી નથી તેને "અકર્મક" ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે Gopal *walks.*

STRONG AND WEAK VERBS:—જે ક્રિયાપદોને ભૂતકાળ તે ક્રિયાપદમાંજ ફેરફાર થવાથી (ઘણું કરીને સ્વરનો) થાય એટલે જેને કોઈ પણ તરેહનો પ્રત્યય લગાડવો ન પડે તેને Strong Conjugation નું ક્રિયાપદ કહેછે, જેમકે, *write, wrote.* ક્રિયાપદોને ભૂતકાળમાં *d ed* અથવા *t* એમાંથી કોઈ લગાડવા પડે તેને Weak Conjugation નાં ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે, *love, loved; leap, leapt*; જેમાં બન્ને તરેહનો ફેરફાર થાય તેને "Mixed" Conjugation કહેછે

જેમકે, *Catch, caught.* જે ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળ, ભૂતકાળ અને ભૂતકૃદંતમાં એકજ રૂપે રહે તેને Weak Conjugation માં ગણેલા છે; જેમકે shut, shut, shut; cut, cut cut, &c.,

VOICE:—સકર્મક ક્રિયાપદને બે VOICE હોયછે; ACTIVE અને PASSIVE. જયારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કહ્યુ હોય તે ક્રિયા "કરતો" હોય ત્યારે ક્રિયાપદ Active Voice નું સમજવું; જેમકે, Gopal *killed* a tiger. જયારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કંઈ કહ્યું હોય "તેને કંઈ કરવામાં આવે ત્યારે" તે Passive voice નું સમજવું; જેમકે, A tiger *was killed* by Gopal. સકર્મક ક્રિયાપદના ભૂત કૃદંત સાથે *To be* નુંરૂપ આવ્યાથી Passive Voice થાયછે. Am, is, are, art, was, were wert, અને been એ to be નાં રૂપો છે.

MOOD.—Mood shows the manner of the action. ક્રિયા કરનારની મનોવૃત્તિને ક્રિયાપદનું Mood કહેછે.

Mood પાંચ જાતનાંછે.- INDICATIVE, IMPERATIVE, SUBJUNCTIVE, POTENTIAL, અને INFINITIVE. જયારે આપણે કંઈ કહીએ અથવા પ્રશ્ન પૂછીએ ત્યારે તેને INDICATIVE Mood કહેવું; જેમકે, He walks, Who walks? IMPERATIVE Mood "આજ્ઞા" અથવા "વિનંતિ" બતાવેછે; જેમકે Go thou; Forgive me. SUBJUNCTIVE Mood શરત બતાવેછે; જેમકે, If I *go* to Bombay, I will bring your book. POTENTIAL Mood ક્રિયાપદની આગળ *can, may, must* અને તેના ભૂતકાળ મૂકવાથી બતાવાય છે, પણ કેટલા વૈયાકરણીઓ એને છુટું Mood ગણતા નથી. INFINITIVE Mood માત્ર ક્રિયાનો વિચાર બતાવેછે, અને પુરૂષ અથવા વચનથી તેના અર્થની હદ બંધાતી નથી જેમકે, *To go*. એ Mood તેમાં નામનો અર્થ રહેલો છે. Infinitive of *purpose*

અથવા, *Indirect* object ને GERUND કહેછે; એ અર્થમાં તે Infinitive Mood ના સરખુંજ છે; જેમકે, He came *to learn*; વળી VERBAL Noun (ક્રિયાવાચક નામ) ને પણ Gerund કહેછે; તેને છેડે *-ing* આવેછે; જેમકે, *writing*; Passive *being loved.*

ક્રિયાપદના જે રૂપમાં "ક્રિયાપદ" નો તેમજ "વિશેષણ" નો બન્નેનો અર્થ હોય તે તે PARTICIPLE કહેછે; જેમકે I saw him *running.* A house *built* of bricks. Participle ત્રણ જાતના છે. *Present* Participle: જેમકે, *Loving*; *Past* Participle: જેમકે, *Loved*; અને *Compound* Perfect: *having loved.*

TENSE.

The word TENSE means *time.* There are three natural divisions of time—Present, Past, Future; એ ભાગો બતાવવાને ક્રિયાપદનાં જે જૂદાં જૂદાં રૂપ તેને TENSE કહેછે. ચાલતો જે કાળ તે *Present* Tense, ગયો જે કાળ તે *Past* Tense, અને હવે પછી આવવાનો જે કાળ તે *Future* Tense.

Present Tense નાં છ રૂપ છે, Past નાં સાત છે, અને Future નાં ત્રણ છે, એ રૂપો Active અને Passive voice માં નીચે પ્રમાણે બતાવેલાં છે.

Love ક્રિયાપદનાં રૂપો. (Indicative Mood.)

રૂપનાં નામ.	Present.	Past.	Future.
Indefinite.	*Act.* I love.	*Act.* I loved.	*Act.* I shall or will love.
(અનિશ્ચિત).	*Pas.* I am loved.	*Pas.* I was loved.	*Pas.* I shall be loved.
Continuous.	*Act.* I am loving.	*Act.* I was loving.	*Act.* I shall be loving.
(ચાલુ રૂપ).	*Pas.* I am being loved.	*Pas.* I was being loved.	*Pas.* (થતું નથી).
Emphatic.	*Act.* I do love.	*Act.* I did love.	*Act.* (નથી થતું).
(ભાર રૂપ)	*Pas.* (નથી થતું).	*Pas* (નથી થતું).	*Pas.* (નથી થતું).
Perfect.	*Act.* I have loved.	*Act.* I had loved.	*Act.* I shall have loved.
(સંપૂર્ણ રૂપ).	*Pas.* I have been loved.	*Pas.* I had been loved.	*Pas.* I shall have been loved.
Perfect Continuous	*Act.* I have been loving.	*Act.* I had been loving.	*Act.* } નથી થતાં.
(સંપૂર્ણ ચાલુ).	*Pas.* (નથી થતું).	*Pas.* (નથી થતું).	*Pas.* }
Prospective.	*Act.* I am to love.	*Act.* I was to love.	*Act.* } નથી થતાં.
(અપેક્ષ રૂપ).	*Pas.* I am to be loved.	*Pas.* I was to be loved.	*Pas.* }
PluperfectProspective	*Act.* } નથી થતાં	*Act.* I was to have loved.	*Act.* } નથી થતાં.
(પૂર્વભૂતાપેક્ષક).	*Pas.* }	*Pas.* I was to have been loved	*Pas.* }

IMPERATIVE MOOD.

Singular.	*Plural.*
2. Love *or* love thou.	2. Love, *or* love ye, *or* you.

SUBJUNCTIVE Mood, Present *Indefinite.*

1. If I love.	1. If we love.
2. If thou love.	2. If you love.
2. If he love.	3. If they love.

એ શિવાયનાં બીજાં રૂપ શિક્ષકોએ બતાવવાં.

Potential Mood નાં રૂપ may, can, must અને તેના ભૂતકાળ might, could અને would, એને should એ auxiliary verbs (સહાયકારક ક્રિયાપદો) લગાડવાથી થાયછે.

SEQUENCE OF TENSEES (કાળાન્વય). જ્યારે વાક્યનો એક ભાગ બીજા ભાગ ઉપર આધાર રાખતો હોય ત્યારે જો (૧) વાકયના પ્હેલા ભાગમાં ભુતકાળ હોય તો બીજા ભાગમાંના ક્રિયાપદો ભુતકાળમાંજ હોવાં જોઈએ; જેમકે, The box *was* so heavy that I *could* not *lift* it up. (૨) જો પ્હેલા ભાગમાં વર્ત્તમાન અથવા ભવિષ્ય હોય તો બીજા ભાગમાં વર્ત્તમાન, ભૂત, અથવા ભવિષ્ય આવી શકે; જેમકે, The teacher *says* that the boy *tells* a lie. My father *says* he *will give* no such promise. At the meeting he *will* affirm that he *is* (*was*, *will be*) unable to speak. Every one *believes* that the undertaking *was* a mistake. જો વાક્ય Universal truth (હમેશાનું સત્ય) બતાવવું હોય તો પ્હેલામાં ગમેતે કાળ આવે તોપણ પછીનામાં વર્ત્તમાન કાળજ વપરાયછે; જેમકે, He *does—did—will* not believe that the earth *is* round. હુકમ બતાવનારાં, આશા બતાવનારાં, ઇચ્છા બતાવનારાં, ઇરાદો બતાવનારાં, રજા આપનારાં ક્રિયાપદો પછી હમેશાં *Present Infinitive* વપરાયછે, તેમાં મુખ્ય ક્રિયાપદ ગમેતે કાળમાં હોય તો હરકત નહીં; જેમકે, He *hopes—hoped—will hope* to pass.

THE ADVERB.

Adverbs are words used with Verbs, Adjectives, and other Adverbs, to modify them in some way; ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય ક્રિયાપદના, વિશેષણના, અને બીજા ક્રિયાવિશેષણ અવ્યયોના અર્થમાં કંઈ વધારો બતાવવાને વાપરવામાં આવેછે; જેમકે, He spoke *well*; this is a *very* good book; he came *too* soon.

Adverbs છ જાતનાં છે (1) Adverbs of MANNER: as, *how, well, ill, badly, aloud, right, rightly, &c.*; (2) Adverbs of PLACE: *where, whence, whither, here, there, hence, thence, hither, thither, above, below, within, without, around, upwards, downwards, to* and *fro, &c.* (3) Adverbs of TIME: *when, then, now, before, after, afterwards, soon, since, ago, to-day, to-morrow, always, ever, never, by and bye &c., twice, thrice* (4) Adverbs of DEGREE; as, *very, too, almost, quite, rather, altogether, much, little, more, most, less, least, &c.* (5) Adverbs of CAUSE or REASON: as, *why, wherefore, therefore, hence, thence, whence,* (6) Adverb of NEGATION: *not.*

Yes and *no* are sometimes called Adverbs. This is incorrect. They are substitutes for sentences, and not parts of sentences at all. (*Smith.*)

There are some Adverbs called PHRASE Adverbs:- Such are, *at random; in the dark, at large; upside down, &c.*

THE PREPOSITION.

A Preposition is a word which comes before a Noun or a Pronoun, and shows its relation to some other word. શબ્દયોગી અવ્યય નામ અથવા સર્વનામની પ્હેલાં મુકવામાં આવેછે અને કોઈ બીજા શબ્દ સાથે તેનો સમ્બન્ધ બતાવેછે; જેમકે, an inhabitant *of* Surat; a

man living *in* Surat; a man *from* Surat. અહીંયાં *of, in, from* એ Prepositions છે. કેટલાંક Prepositions વખત બતાવેછે; જેમકે, *after, since, till, during, &c.* કેટલાંક જગા બતાવેછે; જેમકે, *in, on, at, near, above, under, &c.* કેટલાંક કારણ બતાવેછે; જેવાં કે, *by, with, through.* એશિવાય બીજાં ઘણાં છે. કેટલાંક Phrase Prepositions કેહેવાયછે; જેવાં કે, *according to, along with, on account of, because of, by means of &c.*

THE CONJUNCTION.

Conjunctions join words and sentences; વાક્યયોગી અવ્યયો શબ્દોને તેમજ વાક્યોને જોડેછે; જેમકે, Gopal *and* James went; he is great, *but* he is not good.

કેટલાંક અગત્યના Conjunctions નીચે પ્રમાણે:—

Also, although, and, as, because, both, but, either, else, even, except, for, however, if, lest, neither, nor! notwithstanding, or, provided, save, since, so, than, that, then, therefore, though, unless, whereas whet her, yet.

THE INTERJECTION.

An Interjection (કેવળપ્રયોગી અવ્યય અથવા ઊદ્ગાર,) is a word used to express some sudden feeling. કેવળ પ્રયોગી અવ્યય કંઈ અકસ્માત્ મનોવિકાર બતાવેછે; જેમકે, *Ah!* where shall I go? એ શબ્દો વાક્યમાં કોઈપણ સાથે સમ્બન્ધ રાખતા નથી.

કેટલાંક અગત્યનાં Interjections નીચે પ્રમાણે:—*O! oh-ah! heigho! alas! hurrah! Lo! Behold, welcome, &c.*

NOTES ON PARSING. (પદચ્છેદ).

To *Parse* words is to point out what part of speech they are, to explain their form, and to show their grammatical connexion with other words in

the sentence. The order given below should be followed.

NOUN.—(1) કઈજાતનું નામ (Proper, common, collective કે *Abstract*); Gender, (Masculine, Feminine કે Neuter); Number, (Singular કે Plural) ; Case (Nominative, Genitive, Accusative, Dative કે Vocative) તે કઈને તે કોની સાથે સમ્બન્ધ રાખેછે તે બતાવવું; જેમકે, Gopal eats mangoes. *Gopal* is a Proper noun of the masculine Gender, singular number, nominative case to the verb "*eats*." "*mangoes*" is a common noun, neuter Gender, plural number, accusative case, governed by the transitive verb "*eats*." O Lord, save me. Here *Lord* is in the Vocative case. Bring Sorabji's book. Here *Sorabji's* is in the Genitive case possessing the noun "book."

ADJECTIVE.—(1) કઈ જાતનું (Quality, Quantity, numeral અને તેના વિભાગોમાંથી કયું તે) Adjective, qualifying the noun—A good boy, "*good*" is an adjective qualifying the noun "*boy;*" *some* milk, *one* boy, *first* boy, *each* boy, *every—either*, *neither* boy. Adjectives of quality ની degree બતાવવી.

ARTICLES.—An અને A. Indefinite Article referring to the noun જેમકે *A* boy. *The* the Definite Article, defining અથવા particularising the noun—જેમકે *The* boy.

PRONOUNS.—કઈજાતનું Pronoun (Personal, Demonstrative, Relative, Reflexive, Interrogative, Numeral). એ શિવાય બધું નામ પ્રમાણે કરવું.

VERBS.—કઈજાતનો (Transitive કે Intransitive) પછી voice (Active કે Passive) Conjugation (strong, weak કે mixed) mood (Indicative, Subjunctive, Imperative, Potential, કે Infinitive) Tense (૧૧ મે પાને બતાવ્યાછે.

તેમાંનો કયોકે તે)· Person (first, second કે third) number (Singular કે Plural), agrees with its subject (કર્તા) જે હોય તે. જેમકે I *have been writing* my copy. "*have been*" *writing* is a Transitive verb, active voice, strong conjugation, Indicative mood, Present continuous tense, first person, singular number, agrees with its subject "*I.*" *Let* us go. આ વાકયમાં *Let* નું Parsing જુદું કરવું અને તે Imperative mood માં છે. He was busy *writing* letters આ વાકયમાં *was writing* નું સાથે પાર્સિંગ થશે નહી, માટે વિદ્યાર્થીએ વિચાર કરવો કે જયાં સ્વભાવીક રીતે Preposition, દાખલ થઇ શકે ત્યાં તેનું પાર્સિંગ *Gerund* કરવું, આ પ્રમાણે. He was busy *writing* letters એટલે He was busy *in* or *at* writing letters.

ADVERB.—કઇ જાતનો (Manner, time, negation, affirmation, place, cause) Adverb, modifying the verb—adjective કે another adverb. જે હોય તે. The horse runs *swiftly*. "*swiftly*" is an adverb of manner modifying the verb "*runs.*" *When* did you come? *When* is an adverb of time modifying the verb "*did come.*" *Where* are you going? "*Where*" is an adverb modifying the verb "*are going.*" વગેરે.

PREPOSITION.—This box is made *of* wood. "*Of*" is a Preposition governing the noun "*wood.*" Do tell me *of* it અહિયાં "*of*" is a Preposition governing the Pronoun "*it.*"

CONJUNCTION.— I "*and*" Bapu went to Bombay, "*and*" is a conjunction connecting the words "I" and "*Bapu.*" I came to write, *but* he came to read, "*but*" is a conjunction, separating the two sentences I come to write, and, he come to read.

INTERJECTION.—Ah! what shall I do? "*Ah*" is an Interjection expressing sorrow. Hurrah! expresses joy.

SYNTAX.

વાક્ય વિન્યાસ.

Syntax explains how words are arranged in sentences. વાક્યોમાં શબ્દો શી રીતે ગોઠવવા એ વાક્યવિન્યાસ સમજાવેછે.

Rule. I. A verb must agree *with its subject in Number and Person* ક્રિયાપદ તેના કર્તા સાથે વચન અને પુરૂષમાં મળતું આવવું જોઇએ. As, I learn; boys speak.

The subject of a verb should always be *in the Nominative Case.* ક્રિયાપદનો કર્તા હમેશા પહેલી વિભક્તિમાં હોવો જોઇએ. It may be either a *noun* તે નામ હોઇ શકે, as, *Gopal* runs; or a *pronoun,* અથવા સર્વનામ, as, *He* runs; An *adjective used as a noun* નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, The *poor* are happy; an *infinitive mood,* સામાન્યરૂપ, as, *To lie* is bad; an *infinitive phrase* (ઇન્ફિનિટિવ ફ્રેઝ) as, *To tell a lie* is bad; a *participle,* કૃદંત, as, *Walking* is healthy; *a participial phrase,* (પાર્ટિસિપિઅલ ફ્રેઝ) as, *Walking in the field* is healthy; અથવા a *noun sentence* (નાઉન સેંટન્સ) as *That children should obey their parents* is their duty.

RULE. II. Two or more singular Nominatives joined by *and* require a verb in the plural. બે કે અધિક એકવચનવાળા કર્તા *and* થી જોડાયલા હોય તો ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઇએ. as, Rama and Gopal *are* friends.

If two singular nouns joined by *and* refer to the *same* person or thing, the verb must be *singular.* બે એકવચનવાળાં નામો *and* થી જોડાયલાં હોય અને તે એકજ પુરૂષ કે વસ્તુને લાગુ પડે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઇએ, as, The historian and poet *has come.*

When two singular nouns are joined by *and* and convey the idea of one thing, the verb is singular. જ્યારે બે એકવચનવાળાં નામ *and* થી જોડાયલાં હોય અને એકત્વનો વિચાર બતાવે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ as, Curry and rice *is* wholesome.

When two nominatives, the one affirmative and the other negative are joined by *and*, the verb agrees with the affirmative. જ્યારે બે કર્ત્તા, એક સ્વીકારવાચક અને બીજો નિષેધાર્થ *and* થી જોડાયલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ સ્વીકારવાચક કર્ત્તા સાથે મળતું આવેછે. As, *He*, not you, *is* wrong.

When two singular nominatives are joined by *and* preceded by *each*, *every* and *no* (singular) they require the verb and pronoun to be in the singular. બે એકવચનવાળા કર્ત્તા *and* થી જોડાયલા હોય અને તેની પૂર્વે *each*, *every*, અને *no* (એકવચન) માંનો કોઈ શબ્દ આવ્યો હોય તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ: as, Each man, woman, and child *was* killed.

When *two or more singular Nominatives* are separated by *or* or *nor*, they require a *singular verb*. જ્યારે બે કે અધિક એકવચનવાળા કર્ત્તા *or* કે *nor* થી છુટા પડેલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ, as, James, John, or Joseph *is* wrong.

RULE IV. When two or more Nominatives in different Numbers are joined by *or* or *nor* the verb is in the plural (the plural nominative should be placed next the verb) જ્યારે બે કે અધિક કર્ત્તા જૂદા જૂદા વચનમાં હોય અને *or* કે *nor* થી જોડાયલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઈએ. (અનેકવચનવાળો કર્ત્તા ક્રિયાપદની પાસે મૂકવો જોઈએ), as, Either he or his servants *were* guilty.

RULE V. When a noun or a pronoun is joined to a participle without being connected with any other verb in the sentence, it is said to be in the *Nominative Absolute.* જ્યારે કોઈ નામ કે સર્વનામ કોઈ કૃદંત સાથે જોડાયલું હોય અને વાક્યમાં કોઈ ક્રિયાપદ સાથે સમ્બન્ધ રાખતું ન હોય તો તે નામ કે સર્વનામ Nominative Absolute માં છે એમ કહેવાય, as, The *Examination* being over, promotions were made.

RULE VI. Nouns which refer to the same person but are not connected by a conjunction, are said to be in *apposition.* જે નામ એકજ પુરૂષને લાગે છે અને કોઈ વાક્યયોગીથી જોડાયલાં ન હોય ત્યારે તે Apposition એપોઝીશનમાં છે એમ કહેવાય, as, William, the Conqueror.

RULE VII. A noun, which denotes the possessor of an object, is put in the Possessive case. જે નામ કોઈ વસ્તુનો માલિક બતાવેછે તે નામને છઠ્ઠી વિભક્તિમાં મૂકવું જોઈએ. as, Govind's house. *Of* is used in case of things without life નિર્જીવ વસ્તુ હોય તો *of* વપરાયછે. as, The roof of the house. But possessive may be used in case of words denoting time, પણ જે શબ્દ સમય બતાવેછે તેને સારૂ છઠ્ઠી વિભક્તિ મૂકાય, as, Three months' leave.

RULE VIII. Each, every, either, neither require a singular verb. Each, every, either, neither આવે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ. as, Each boy has prepared his lesson.

RULE IX. Pronouns agree with the nouns for which they are used in Gender, Number, and Person. સર્વનામ, જે નામોને બદલે મૂકાયછે તેની સાથે તેઓ જાતિ, વચન, અને પુરૂષમાં મળતાં આવેછે. as, He broke *his* arm. She learnt *her* lesson.

RULE X. A Relative Pronoun agrees with its Antecedent in Gender, Number and Person. સંબંધી સર્વનામ પોતે જેને માટે મૂકાયલું છે તેની સાથે જાતિ, વચનને પુરૂષમાં, મળતું આવે છે. as, He *who* learns. The *book which* you have.

THE VERB.

RULE XI. Transitive verbs govern the objective case. સકર્મક ક્રિયાપદ પોતાના કર્મ સાથે સંબંધ રાખેછે as, I found *him* preparing his *lessons.*

The object may be a noun કર્મ નામ હોઈ શકે, as, He beats *Govind*; or a pronoun, અથવા સર્વનામ હોઈ શકે, as Boys beat *him*; an adjective used as a noun, નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, They envy the *rich*; a participle, કૃદંત, He likes *reading*; a participial phrase, કૃદંતવાક્ય as, He likes *going to school*; an infinitive, સામાન્યરૂપ, as, He likes *to read*; an infinitive phrase, as, He likes *to read good books*, or a noun sentence કે નામ વાક્ય હોઈ શકે, as, He knows *that he is poor.*

Intransitive verbs often take after them an *objective case* similar in meaning to the verb. અકર્મક ક્રિયાપદ ઘણીવાર પોતાની પાછળ ક્રિયાપદના અર્થને મળતી કર્મની વિભક્તિ લેછે, as, He lived a *life* of pleasure. This is called the *Cognate Objective.*

Nouns which denote *time, space, value* and *measurement* are in the *objective case* જે નામો સમય, સ્થળ, કિંમત, અને માપ બતાવેછે તે objective case માં હોયછે. અને *for*, અથવા *to of* કે *by* અધ્યાહાર તેની પૂર્વે હોય છે. as, He lived ten *years* in Bombay; He went four *miles*; It is worth two *rupees.* The wall is 5 *feet* high.

Some Verbs as, *give, ask, call, teach, make, tell* &c. take two objects. કેટલાંક ક્રિયાપદ જેવાં કે *give, ask, call, teach, make, tell* ઇત્યાદી બે કર્મ લિએવકારેછે, as, He gave *me a book*, He called *him a rogue*, He teaches *him English*. He made *you a judge*. He told *me a lie*.

The Dative is used with the Impersonal verbs me—seems, me—thinks, &c. as me—thinks—It seems to me, me—seems—It seems to me.

Some Verbs are both Transitive and Intransitive કેટલાંક ક્રિયાપદ ઊભયવર્ગું છે એટલે સકર્મક અને અકર્મક બન્નેછે. as, He *moves*, he *moves* the table,

RULE XII. The Verb TO BE has the same case after it as before it. To be ક્રિયાપદ પૂર્વ પણ કર્તા લેછે, પોતાની પછી પણ કર્તા લેછે as I am *he*, The sign *to* of the *infinitive mood* is dropped after such verbs as, *bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* સામાન્યરૂપની to નિશાની આવાં ક્રિયાપદ પછી પડતી મુકાયછે. *bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* as, I bid you *do* it; I dare not *go* there; Let him *go*; you need not *go*; I bad him *go*; I see him *run*; I hear you *talk*.

EXAMPLES OF DIFFICULT PARSING.

About વિષેનો, A preposition, as, What *about* him? આમતેમ. An adverb of place, as, He ran about.

After પછી. A preposition, as, *after* five days. પછી An adverb of time, as, *after* he had learned his lessons he went out to play.

As=when જ્યારે Adverb of Time, as, *As* he was going home he saw his brother. જેટલું, જેવું. Adverb of Degree, as, He is *as* bad as you.

In *as* white *as* snow, the first *as*, is an adverb and the second a conjunction (Smith).

=Since તેથી. A conjunction, as, He could not attend school, *as* he was sick.

=That જે A Relative Pronoun, as, such men *as* came here yesterday were good.

Before પહેલાં, આગળ. A preposition, as, *Before* that—time. પહેલાં, આગળ. An adverb of time, as, *Before* he had learnt his lessons he went out to play.

But=Except સિવાય A Preposition, as, There was none *but* Govind here.

=Only ફક્ત, માત્ર. An adverb, as, There is *but* one God.

=પણ A conjunction, as, He is poor, *but* I am rich.

By=Near પાસે. A preposition, as, Sit *by* him. Near પાસે. An adverb of place, as, He stood *by* while I wrote.

Enough, બસ, વિશેષણ પછી આવે તો. Adverb of Degree, as, Bad *enough*. Enough નામ પહેલાં આવે તો Adjective, as, *Enough* money.

For, વાસ્તે. A preposition, as, *For* him. Because કારણ કે, તે અર્થે a conjunction. I gave him a prize, *for* he was a good boy.

However, ગમે એટલું. An Adverb of Degree, as, *However*. brave you are એમ છતાં A conjunction, as, He was poor, *however*, he was of a noble family.

Near, પાસે. An adverb of place, as, He stood *near*. By પાસે. A preposition, as, He stood *near* him.

Only=But ફક્ત. An adverb, as, There is *only* one God. એકનોએક. An adjective, as, An *only* child.

Since=થી A preposition, as *since* that day. An adverb of time, as, *since* he went to Bombay. Because કારણ કે, A conjunction, as, He could not attend school *since* he was sick.

So=એવું, આટલું An adverb of Degree, as, *so* long. એમ An adverb of manner. as, He said *so*. Therefore તેથી. He was away from school, *so* he lost his books.

That=કે, A conjunction, as, He said *that* he was sick. Who, which જે A relative pronoun, as, the man that went into the city. પેલો, તે, નામ આવ્યું હોય કે અધ્યાહાર્ય હોય તો. A Demonstrative adjective, as, that man, પેલો, તે, નામ સાથે આવ્યું ન હોય અને અધ્યાહાર ન હોય તો. A Demonstrative pronoun, as, that is a good man.

Till=સુધી, A preposition, as, till 5 o'clock. સુધી. an adverb of time, as, till he became well.

Too=ઘણુંજ. An adverb of Degree, as, *Too* late, also પણ an adverb, as, he went there too.

Very=ઘણો. Adverb of Degree as, *very* good, The same તેજ. An adjective, as, On the *very* morning.

While=when જ્યારે an adverb of time, as, He stood by *while* I wrote; and અને, A conjunction, He is a rich man *while* I am poor. Time વખત A noun, as, Stop for a *while*.

Adverbs are formed from adjectives by adding *ly* as, slow, *slowly*, bad, *badly*. Adjectives are formed from nouns by adding *ly* as, man, *manly*; gentleman, *gentlemanly*; life, *lively*; coward, *cowardly.*

TENSES.

The Present Indefinite expresses (*a*) a *single* act at the present time, સાદો વર્ત્તમાન હમણાની ક્રિયા બતાવે છે as, I *see* you now.

(*b*). Custom or habit ધારો કે ટેવ; as, Birds *fly*.

(*c*). Constant truths હમેશાનું સાચું. as, Honesty *is* the best policy.

It is used in quoting authors whether living or not. ગ્રંથકર્ત્તા જીવતા હોય કે ન હોય તેને વિષે કહેવામાં વપરાય છે, as, Cicero says......

It is sometimes used to describe past events, and is then called the Historic Present કોઈવાર ગયલી બીના કહેવાને વપરાયછે ત્યારે તેને "હિસ્ટૉરિક વર્ત્તમાન" કહેછે. as, Cæsar *leaves* Gaul.

નોટિસ.

આથી સર્વને ખબર આપવામાં આવેછે કે નીચે લખેલી ચોપડીઓ સુરત નાણાવટ મધે મી. કરસનદાસ નારણદાસ તથા ત્રીભોવનદાસ ગોપાળદાસ બુકસેલરોની દુકાનેથી મળશે. કમીશન વીગેરેનો બંદોબસ્ત મજકુર માણસોને જાતે મળ્યાથી અથવા પોસ્ટપેઈડ કાગળથી મળશે.

A Brief Sketch of the History of England, Fifth Edition Price	0	12	0
An Epitome of the History of India, Third Edition; Price	0	12	0
Bharat Khand-no-Itihās-sār (ભરતખંડનો ઇતિહાસ—સાર)	0	10	0
Meanings to Howard's			
„ **Second Book**, Part I., Price	0	6	0
„ **Second Book**, Part II., „ ...	0	10	0
„ **Third Book**, Part I., „ ...	0	12	0
„ **Poetry Book**, „ ...	0	4	0
„ **History of Sandford and Merton** with an Outline History of India Price	0	12	0
A Guide to Moral Class-Book, with an Outline History of India	0	12	0
Meanings of Iliad, First Book	0	7	0
Iliad Book I. text, with copious notes ...	0	12	0